

THÔNG TIN TỔNG HỢP ĐẦU THÁNG 9/2023

(Thông tin phục vụ lãnh đạo - lưu hành nội bộ)

I- DƯ LUẬN, VẤN ĐỀ, SỰ KIỆN

1. Nhận diện, ngăn chặn, phản bác các thông tin sai lệch của các thế lực thù địch

Kể từ khi nước ta giành được độc lập, thống nhất Tổ quốc và tiến hành công cuộc đổi mới đất nước đến nay, các thế lực thù địch không ngừng chống phá Đảng, Nhà nước và công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội ở nước ta. Chúng điên cuồng chống phá chúng ta trên tất cả các lĩnh vực: chính trị, kinh tế, văn hóa, an ninh, quốc phòng, đối ngoại,... với nhiều thủ đoạn, phương thức thực hiện khác nhau, trong đó phổ biến nhất là sử dụng thông tin sai lệch.

Thời gian qua, những thông tin sai lệch mà các đối tượng thù địch, phản động đăng tải, phát tán tập trung tuyên truyền vào một số nội dung chủ yếu sau: (i) Phủ nhận chủ nghĩa Mác - Lênin, tư tưởng Hồ Chí Minh, vai trò lãnh đạo của Đảng và con đường đi lên chủ nghĩa xã hội ở nước ta; (ii) Tung tin bôi nhọ, xuyên tạc, bịa đặt nhằm gây mất lòng tin của Nhân dân vào phẩm chất, uy tín và năng lực của các đồng chí lãnh đạo cấp cao của Đảng, Nhà nước; (iii) Thông qua các trang mạng xã hội, chúng tuyên truyền, xuyên tạc, bóp méo sự thật về cuộc đấu tranh chống tham nhũng ở Việt Nam. Ngoài ra, chúng còn lợi dụng cuộc đấu tranh chống tham nhũng để kêu gọi biểu tình, khiếu kiện đông người làm ảnh hưởng đến tình hình an ninh chính trị, trật tự, an toàn xã hội của nước ta; (iv) Các đối tượng phản động tung tin sai sự thật nhằm kích động, tập hợp các phần tử xấu, lôi kéo quần chúng nhân dân biểu tình chống phá Đảng, Nhà nước, gây rối an ninh trật tự. Chúng khai thác những vấn đề gây bức xúc trong dư luận, ảnh hưởng đến quyền lợi của người dân (nhất là vấn đề trong lĩnh vực đất đai, tài sản) kêu gọi người dân biểu tình, gây sức ép với chính quyền. Trong vòng 10 năm gần đây, thông qua mạng internet, các thế lực phản động đã kêu gọi hàng trăm cuộc tụ tập đông người, gây rối trật tự công cộng, đồng thời gây thiệt hại nặng nề về tài sản, uy tín của Việt Nam (nhất là đối với các đơn vị kinh tế có yếu tố nước ngoài); (v) Đăng tải thông tin sai lệch nhằm tuyên truyền tư tưởng chính trị đối lập, tác động đến quá trình xây dựng, ban hành chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước nhằm lồng ghép vào đó các quan điểm sai trái, có lợi cho chúng và khiến chúng ta chệch hướng phát triển; (vi) In ấn, đăng tải và phát tán thông tin sai lệch nhằm chia rẽ khối đại đoàn kết dân tộc của nước ta, kích động sự hằn thù giữa các tôn giáo với nhau, giữa các tôn giáo với Đảng, Nhà nước Việt Nam. Đồng thời, vu cáo Việt Nam vi phạm dân chủ, nhân quyền; kêu gọi sự ủng hộ, can thiệp từ bên ngoài nhằm mục đích đòi trả tự do cho những đối tượng chống đối bị các cơ quan chức năng bắt giữ; (vii) Làm suy giảm vị trí, vai trò của Đảng, Nhà nước Việt Nam trong việc ứng phó với thách thức an ninh

phi truyền thông. Trong thời gian diễn ra đại dịch Covid-19, một số tổ chức phản động lưu vong móc nối, cấu kết với một số phần tử phản động, cơ hội chính trị trong nước sử dụng những thông tin giả, triệt để khai thác ưu thế của không gian mạng, đặc biệt là mạng xã hội để tuyên truyền, xuyên tạc về quan điểm, chủ trương, chính sách, các giải pháp và kết quả phòng, chống dịch của Việt Nam.

Vì vậy, để chủ động nắm bắt, ngăn chặn, phản bác lại các thông tin sai lệch của các thế lực thù địch, chúng ta cần thực hiện một số giải pháp sau:

Thứ nhất, quán triệt sâu sắc, thực hiện nghiêm túc chủ trương, đường lối của Đảng, chính sách, pháp luật của Nhà nước về phòng, chống chiến lược “Diễn biến hòa bình”, quan điểm sai trái, thù địch của các thế lực thù địch chống phá nước ta. Trong đó, trọng tâm là tổ chức thực hiện có hiệu quả Nghị quyết số 35-NQ/TW, ngày 22/10/2018 của Bộ Chính trị “Về tăng cường bảo vệ nền tảng tư tưởng của Đảng, đấu tranh phản bác các quan điểm sai trái, thù địch trong tình hình mới” và Luật An ninh mạng. Phát huy vai trò của Ban Chỉ đạo 35, phát huy vai trò của các ban, bộ ngành, các đơn vị, địa phương tham gia công tác đấu tranh phản bác luận điệu sai trái, thù địch.

Thứ hai, tăng cường công tác nghiên cứu lý luận và nghiệp vụ về phòng, chống quan điểm sai trái, thù địch nói chung, xử lý thông tin sai lệch nói riêng. Huy động các chuyên gia, nhà khoa học, phóng viên,... nghiên cứu làm rõ bản chất, âm mưu, thủ đoạn, phương thức thực hiện của thuyết âm mưu và thuyết âm mưu chính trị. Từ đó, đăng tải tin bài phản bác luận điệu sai trái của các thế lực thù địch, phản động, cơ hội chính trị. Đồng thời, vạch trần bản chất xấu, độc trong thuyết âm mưu chính trị của chúng. Song song với hoạt động đó, cần đẩy mạnh công tác nghiệp vụ, chuyên môn trong phòng ngừa, điều tra, xử lý những vụ việc liên quan đến tàng trữ, đăng tải và phát tán thông tin sai lệch chống phá Đảng, Nhà nước và công cuộc xây dựng chủ nghĩa xã hội của nước ta.

Thứ ba, phải kịp thời phản bác những thông tin sai lệch mà các thế lực thù địch in ấn, đăng tải và phát tán. Để hiện thực hóa điều đó, chúng ta luôn xác định rõ “cây bút, trang giấy là vũ khí sắc bén” có thể “kết liễu” bất kỳ thông tin sai lệch nào của các thế lực phản động, thù địch, mặt khác chúng ta cần rút ngắn khâu biên tập, thẩm định, để đăng tải thông tin phản bác kịp thời. Bởi thực tiễn cho thấy, nếu kéo dài thời gian, thông tin sai lệch sẽ “lây lan” càng rộng, khả năng ngăn chặn nó sẽ càng giảm. Vì vậy, các cơ quan báo chí phải kịp thời đăng tải các bài viết phản bác các quan điểm sai trái, thông tin sai lệch, xấu độc của các thế lực thù địch chống phá Đảng và Nhà nước ta.

Thứ tư, kịp thời ngăn chặn, đẩy lùi và tiến tới xóa bỏ những thông tin sai lệch, xấu độc của các thế lực chống phá nước ta. Thông tin sai lệch là “linh hồn” của thuyết âm mưu chính trị, là công cụ hữu hiệu nhất mà các thế lực thù địch sử dụng để chống phá Việt Nam. Vì vậy, phải luôn cảnh giác, có biện pháp cắt đứt chuỗi phát tán, lan truyền thông tin xấu độc, sai lệch là cách thức hiệu quả nhất trong phòng, chống quan điểm sai trái, thù địch. Để làm được điều đó, phải đẩy mạnh công tác nắm tình hình, từ đó đánh giá đúng, trúng và kịp thời đưa ra giải pháp ngăn chặn đăng tải, phát tán thông tin; sử dụng các biện pháp nghiệp vụ gỡ bỏ các thông tin sai lệch, độc hại một cách nhanh nhất; chủ động đăng tải và phủ rộng thông tin chính thức nhằm vô hiệu hóa những thông tin sai lệch của các thế lực chống phá, thù địch.

Thứ năm, không ngừng nâng cao chất lượng truyền tải và độ tin cậy của thông tin trên các kênh đài. Do đó, một mặt phải đầu tư hạ tầng thông tin, chú trọng đào tạo, xây dựng đội ngũ phóng viên, biên tập viên, kỹ thuật viên chuyên nghiệp và chuyên sâu, đáp ứng yêu cầu về thông tin trong tình hình mới, với phương châm “cập nhật, chính xác”. Mặt khác, quán triệt và thực hiện nghiêm Chỉ thị số 12/CT-TTg, ngày 12/5/2021 về tăng cường công tác tuyên truyền, định hướng hoạt động truyền thông, báo chí phục vụ nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc; kịp thời chấn chỉnh và xử lý các vi phạm trong hoạt động báo chí, truyền thông, trọng tâm là: Tăng cường các hoạt động thông tin, tuyên truyền nhằm nâng cao ý thức, trách nhiệm, tạo sự đồng thuận, thống nhất cao về tư tưởng, hành động của toàn Đảng, toàn dân, toàn quân và cả hệ thống chính trị trong công tác bảo vệ Tổ quốc; chủ động thích ứng với các phương tiện truyền thông mới, đa dạng hóa phương thức và nội dung thông tin, tuyên truyền, bảo đảm phục vụ hiệu quả nhiệm vụ bảo vệ Tổ quốc, nâng cao vị thế quốc tế của đất nước.

2. Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực họp Phiên thứ 24

Dur luận quan tâm theo dõi đánh giá cao kết quả Phiên họp thứ 24 ngày 16/8/2023 của Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực (Ban Chỉ đạo) thảo luận, cho ý kiến về kết quả hoạt động của Ban Chỉ đạo 6 tháng đầu năm 2023 và nhìn lại công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực từ đầu nhiệm kỳ Đại hội XIII của Đảng đến nay; xác định nhiệm vụ trọng tâm công tác những tháng cuối năm và thời gian tới. Đánh giá của Ban Chỉ đạo cho thấy, nhiều chủ trương, giải pháp, quy định quan trọng về xây dựng Đảng, hệ thống chính trị và phòng, chống tham nhũng, tiêu cực được chỉ đạo sơ kết, tổng kết, rà soát, sửa đổi, bổ sung, ban hành và triển khai thực hiện quyết liệt, tạo hiệu quả rõ rệt trong công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực.

Trong 6 tháng đầu năm 2023, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Ban Chỉ đạo đã ban hành nhiều văn bản quan trọng về xây dựng Đảng, hệ thống chính trị và phòng, chống tham nhũng, tiêu cực. Nhất là việc xuất bản, quán triệt Cuốn sách “Kiên quyết, kiên trì đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, góp phần xây dựng Đảng và Nhà nước ta ngày càng trong sạch, vững mạnh” của Tổng Bí thư, Trưởng Ban Chỉ đạo tạo thành đợt sinh hoạt chính trị sâu rộng trong toàn Đảng, toàn quân, được cán bộ, đảng viên và Nhân dân đặc biệt quan tâm; ban hành các quy định về kiểm soát quyền lực, phòng, chống tham nhũng, tiêu cực trong công tác cán bộ, trong hoạt động kiểm tra, giám sát, thanh tra, kiểm toán, điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án,...; quy định về phát huy vai trò của Nhân dân trong phòng, chống suy thoái, “tự diễn biến”, “tự chuyển hóa” trong nội bộ... Quốc hội, Chính phủ, các bộ, ngành tập trung rà soát, giám sát, xây dựng, ban hành, tổ chức thực hiện nhiều văn bản quy phạm pháp luật quan trọng về quản lý kinh tế - xã hội và phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, nhằm tháo gỡ khó khăn, vướng mắc tạo điều kiện thuận lợi, môi trường thông thoáng, minh bạch, thúc đẩy sản xuất, kinh doanh; khắc phục những sơ hở, bất cập dễ bị lợi dụng để tham nhũng, tiêu cực. Từ đầu nhiệm kỳ Đại hội XIII đến nay, đã tổ chức 3 hội nghị toàn quốc về công tác nội chính, phòng, chống tham nhũng, tiêu cực; ban hành trên 100 văn bản để tăng cường công tác xây dựng Đảng, hệ thống chính trị và phòng, chống tham nhũng, tiêu cực (tăng hai lần so với nửa đầu nhiệm kỳ Đại hội XII

của Đảng). Quốc hội đã thông qua 24 luật, pháp lệnh và ban hành nhiều nghị quyết quan trọng. Chính phủ, Thủ tướng Chính phủ ban hành 335 nghị định, 86 quyết định. Các bộ, ngành ban hành gần 1.800 thông tư, góp phần nâng cao hiệu lực, hiệu quả quản lý nhà nước trên các lĩnh vực, từng bước hoàn thiện cơ chế phòng ngừa chặt chẽ để “không thể” tham nhũng, tiêu cực.

Trong 6 tháng đầu năm 2023, cấp ủy, ủy ban kiểm tra các cấp đã thi hành kỷ luật 218 đảng viên do tham nhũng, 10 đảng viên vi phạm về kê khai tài sản, thu nhập. Ban Chấp hành Trung ương, Bộ Chính trị, Ban Bí thư, Ủy ban Kiểm tra Trung ương đã thi hành kỷ luật 13 cán bộ diện Trung ương quản lý. Qua thanh tra, kiểm toán đã kiến nghị thu hồi, xử lý tài chính gần 165.000 tỷ đồng (tăng hơn 10 lần so với cùng kỳ năm 2022); kiến nghị xử lý trách nhiệm 784 tập thể, 2.912 cá nhân. Qua hoạt động kiểm tra, giám sát, thanh tra, kiểm toán, thi hành án đã chuyển hơn 320 vụ việc có dấu hiệu tội phạm sang cơ quan điều tra để điều tra, xử lý theo quy định của pháp luật. Từ đầu nhiệm kỳ Đại hội XIII đến nay, đã thi hành kỷ luật 91 cán bộ diện Trung ương quản lý. Ngành thanh tra, kiểm toán đã kiến nghị thu hồi, xử lý tài chính hơn 340.000 tỷ đồng (tăng hơn hai lần so với nửa đầu nhiệm kỳ Đại hội XII), hơn 1.700ha đất; kiến nghị xử lý trách nhiệm đối với hơn 6.600 tập thể và gần 18.000 cá nhân. Các cơ quan chức năng đã chuyển gần 1.200 vụ việc có dấu hiệu tội phạm sang cơ quan điều tra để xem xét, xử lý theo quy định của pháp luật (tăng gần hai lần so với cả nhiệm kỳ Đại hội XII).

Điểm mới trong nhiệm kỳ này là, thực hiện chủ trương của Trung ương, cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan chức năng đã kiên quyết làm rõ trách nhiệm chính trị của người đứng đầu, cán bộ lãnh đạo, quản lý để xảy ra tham nhũng, tiêu cực nghiêm trọng trong lĩnh vực được giao quản lý, phụ trách. Trên cơ sở đó, khuyến khích cán bộ từ chức, xin thôi chức vụ, kịp thời miễn nhiệm, thay thế những cán bộ bị kỷ luật, năng lực hạn chế, uy tín giảm sút. Đến nay, Trung ương đã xem xét cho thôi giữ chức vụ, nghỉ công tác, bố trí công tác khác đối với 15 cán bộ diện Trung ương quản lý. Các địa phương đã cho từ chức, miễn nhiệm, nghỉ công tác, bố trí công tác khác gần 150 trường hợp sau khi bị kỷ luật, trong đó có 4 cán bộ diện Trung ương quản lý, 65 cán bộ thuộc diện ban thường vụ tỉnh ủy, thành ủy quản lý. Công tác thu hồi tài sản tham nhũng, tiêu cực; giám định, định giá tài sản; phát hiện, chuyển giao, tiếp nhận, xử lý nguồn tin về tội phạm tham nhũng, tiêu cực và những khâu yếu trước đây được tập trung chỉ đạo, tạo bước chuyển biến tích cực. Công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực trong các cơ quan chức năng phòng, chống tham nhũng, tiêu cực và ở địa phương, cơ sở được chỉ đạo đầy mạnh, bước đầu khắc phục tình trạng “trên nóng, dưới lạnh”. Công tác thông tin, tuyên truyền về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực có nhiều đổi mới. Vai trò của các cơ quan dân cử, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, báo chí, Nhân dân trong công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực được phát huy tốt hơn. Quốc hội, Ủy ban Thường vụ Quốc hội, Mặt trận Tổ quốc Việt Nam tập trung giám sát nhiều chuyên đề liên quan đến công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, như: Việc giải quyết khiếu nại, tố cáo của công dân; việc tu dưỡng, rèn luyện đạo đức của cán bộ, đảng viên; thực hiện chính sách, pháp luật về thực hành tiết kiệm, chống lãng phí; công tác thu hồi tài sản bị thất thoát, chiếm đoạt trong các vụ án tham nhũng, kinh tế...

Kết luận phiên họp, Tổng Bí thư Nguyễn Phú Trọng nêu rõ, trong 6 tháng đầu

năm 2023 và từ đầu nhiệm kỳ Đại hội XIII của Đảng đến nay, hoạt động của Ban Chỉ đạo tiếp tục được đổi mới cả về nội dung và phương thức, ngày càng nền nếp, bài bản, càng làm càng có nhiều kinh nghiệm, hiệu quả, uy tín ngày càng cao. Công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực tiếp tục được lãnh đạo, chỉ đạo mạnh mẽ, quyết liệt, đồng bộ, đạt nhiều kết quả toàn diện, có bước đột phá mới cả ở Trung ương và địa phương; góp phần tích cực vào công tác xây dựng, chỉnh đốn Đảng; thúc đẩy phát triển kinh tế - xã hội của đất nước; được cán bộ, đảng viên, Nhân dân ngày càng tin tưởng, đồng tình, ủng hộ, các tổ chức quốc tế ghi nhận, đánh giá cao.

Về phương hướng, nhiệm vụ những tháng cuối năm 2023 và thời gian tới, yêu cầu công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực phải luôn tổng kết, rút kinh nghiệm, tinh thần là làm kịp thời, quyết liệt, nhịp nhàng hơn nữa; kiên quyết, kiên trì, không nể nang, không chịu bất cứ sức ép nào. Các cơ quan chức năng làm công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực phải xây dựng những chính sách, thể chế, cơ chế chặt chẽ, thiết thực và có sự phối hợp ăn khớp. Các cơ quan chức năng kiện toàn tốt hơn nữa, có bản lĩnh, trình độ, kiên định, kiên cường, phối hợp chỉ đạo các địa phương làm tốt công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, xây dựng chính sách, quy định để ngăn chặn từ sớm, từ xa. Trước hết, thành viên Ban Chỉ đạo Trung ương phòng, chống tham nhũng, tiêu cực gương mẫu đi đầu trong công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực, giữ mình trong sạch. Các cơ quan chức năng làm công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực phối hợp với các cơ quan liên quan xây dựng thêm một số quy chế cần thiết khắc phục ngay tình trạng né tránh, nể nang, đùn đẩy. Ban Chỉ đạo Trung ương về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực chỉ đạo về mặt đường lối, tư tưởng, phương pháp, cách làm, chứ không làm thay các cơ quan bên dưới.

Trong những tháng cuối năm 2023 và thời gian tới, Ban Chỉ đạo yêu cầu các cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan chức năng tập trung lãnh đạo, chỉ đạo, thực hiện hiệu quả các nhiệm vụ theo Chương trình công tác năm 2023 của Ban Chỉ đạo và các kết luận của Tổng Bí thư, Trưởng Ban Chỉ đạo. Các cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan chức năng chỉ đạo tiếp tục đẩy mạnh xây dựng, hoàn thiện đồng bộ thể chế phòng, chống tham nhũng, tiêu cực. Trọng tâm là sớm hoàn thiện thể chế về kiểm soát quyền lực, phòng, chống tham nhũng, tiêu cực trong các lĩnh vực dễ phát sinh tham nhũng, tiêu cực; bảo vệ người tố cáo, cung cấp thông tin về tham nhũng, tiêu cực. Khẩn trương khắc phục những sơ hở, bất cập trong cơ chế, chính sách, pháp luật đã được chỉ ra qua rà soát và các vấn đề cụ thể mà các đoàn kiểm tra, giám sát, thanh tra, kiểm toán, các cơ quan điều tra, truy tố, xét xử, thi hành án đã kiến nghị, đề xuất; hoàn thành sửa đổi Luật Đất đai, Luật Đấu giá tài sản, Luật Các tổ chức tín dụng, Luật Kinh doanh bất động sản và các dự án luật khác liên quan đến phòng, chống tham nhũng, tiêu cực; khẩn trương ban hành Chiến lược quốc gia về phòng, chống tham nhũng đến năm 2030.

Tập trung chỉ đạo tăng cường phối hợp, chủ động xử lý các vướng mắc trong giám định, định giá, cung cấp tài liệu; đẩy nhanh tiến độ xác minh, điều tra, truy tố, xét xử các vụ án, xử lý các vụ việc tham nhũng, tiêu cực nghiêm trọng, phức tạp, dư luận xã hội quan tâm. Phân đấu từ nay đến hết năm 2023 kết thúc điều tra 7 vụ án, ban hành cáo trạng truy tố 9 vụ án, xét xử sơ thẩm 11 vụ án, xét xử phúc thẩm 7 vụ án, kết thúc xác minh, giải quyết 11 vụ việc Ban Chỉ đạo theo dõi, chỉ đạo. Nhất là

tập trung đẩy nhanh tiến độ, kết thúc điều tra, truy tố xét xử các vụ án xảy ra tại Công ty Việt Á, Tập đoàn FLC, Tân Hoàng Minh, Vạn Thịnh Phát, Sở Y tế Quảng Ninh và Công ty AIC, giai đoạn II vụ án xảy ra tại Dự án đường cao tốc Đà Nẵng - Quảng Ngãi...

Các cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan chức năng chỉ đạo tăng cường kiểm tra, giám sát, thanh tra, kiểm toán các lĩnh vực dễ phát sinh tham nhũng, tiêu cực, như: Quản lý, sử dụng tài chính công, tài sản công, đầu tư công; quản lý, sử dụng, khai thác đất đai, tài nguyên, khoáng sản; hoạt động đấu thầu, đấu giá, chứng khoán; cổ phần hóa, thoái vốn, tái cơ cấu doanh nghiệp nhà nước; việc thực hiện các chủ trương, chính sách phục hồi kinh tế sau dịch bệnh...; khẩn trương hoàn thành thanh tra, giám sát các chuyên đề theo kế hoạch của Ban Chỉ đạo. Cơ quan chức năng tập trung kiểm tra, xử lý dứt điểm các sai phạm của các tổ chức đảng và đảng viên liên quan đến các vụ án, vụ việc thuộc diện Ban Chỉ đạo theo dõi, chỉ đạo; tiếp tục rà soát, xem xét cho từ chức, miễn nhiệm, bố trí công tác đối với cán bộ sau khi bị kỷ luật theo đúng chủ trương của Bộ Chính trị; tập trung chỉ đạo chấn chỉnh, khắc phục những biểu hiện đùn đẩy, né tránh, làm việc cầm chừng, sợ sai không dám làm của một bộ phận cán bộ, đảng viên, nhất là cán bộ lãnh đạo, quản lý các cấp. Triển khai kiểm tra chuyên đề về công tác thể chế hóa chủ trương, chính sách của Đảng về phòng, chống tham nhũng, tiêu cực thành pháp luật của Nhà nước; hoàn thành các đề án theo Chương trình công tác năm 2023 của Ban Chỉ đạo.

Ban Chỉ đạo tiếp tục chỉ đạo đẩy mạnh, nâng cao hiệu quả tuyên truyền, giáo dục, kiên trì xây dựng văn hóa liêm chính, không tham nhũng, tiêu cực trong cán bộ, đảng viên và Nhân dân; phát huy hơn nữa vai trò của Mặt trận Tổ quốc Việt Nam, các tổ chức thành viên, báo chí và Nhân dân trong đấu tranh phòng, chống tham nhũng, tiêu cực. Yêu cầu các cấp ủy, tổ chức đảng, cơ quan chức năng tiếp tục chỉ đạo nâng cao hiệu quả hoạt động của ban chỉ đạo phòng, chống tham nhũng, tiêu cực cấp tỉnh; kiên quyết khắc phục tệ nạn “tham nhũng vặt”, tạo sự chuyển biến mạnh mẽ hơn nữa trong công tác phòng, chống tham nhũng, tiêu cực ở địa phương, cơ sở. Tại phiên họp này, Ban Chỉ đạo đã thống nhất kết thúc chỉ đạo xử lý đối với 10 vụ án, một vụ việc thuộc diện Ban Chỉ đạo theo dõi, chỉ đạo do đã kết thúc việc giải quyết theo quy định của pháp luật.

II- TIN THAM KHẢO: Cục diện thế giới nhìn từ cuộc xung đột Nga - Ukraine

1. Nhìn từ góc độ quan hệ quốc tế, cuộc khủng hoảng Nga - Ukraine hiện nay có lẽ là một biểu hiện cụ thể, khó tránh khỏi trong tiến trình cạnh tranh chiến lược ngày càng gia tăng giữa các nước lớn ở khu vực châu Âu - Đại Tây Dương. Bản chất của cuộc xung đột là mâu thuẫn giữa việc Nga muốn khôi phục địa vị “siêu cường” thế giới, trước hết tại khu vực châu Âu, với nhu cầu bảo vệ chủ quyền, toàn vẹn lãnh thổ của Ukraine và tham vọng của Mỹ/đồng minh muốn duy trì một trật tự do Mỹ/Liên minh châu Âu (EU)/Tổ chức Hiệp ước Bắc Đại Tây Dương (NATO) đã thiết lập tại khu vực. Nằm trên lục địa Âu - Á, với vị trí hết sức quan trọng là “vùng đệm tự nhiên” giữa Đông và Tây, như cựu Cố vấn An ninh quốc gia Mỹ Zbigniew Brzezinski từng nhấn mạnh, ai kiểm soát được Ukraine sẽ kiểm soát được lục địa Âu - Á, Ukraine trở thành chiến trường giữa một bên là Nga cùng một số nước không hẳn là đồng minh, với một bên là Mỹ và đồng minh trong một cuộc “chiến tranh ủy nhiệm”. Ý chí và quyết tâm của cả hai bên khiến “chiến dịch quân sự đặc biệt” của

Nga tại Ukraine trở thành một cuộc chiến tranh truyền thống tàn khốc mà đến nay chưa tìm được lối thoát. Điều này cũng đúng với mối quan hệ giữa một bên là Trung Quốc và bên kia là Mỹ cùng đồng minh, trong đó Trung Quốc quyết tâm thiết lập một trật tự thế giới mới, trước hết là ở khu vực châu Á, trên con đường tiến tới trở thành “siêu cường” toàn cầu. Đây là những mâu thuẫn đối kháng, không có nhượng bộ, vì vậy xung đột xảy ra như một hệ quả tất yếu, diễn ra ở những khu vực gắn với lợi ích địa - chiến lược thiết thân nhất của cả Nga và Trung Quốc, mà trước hết là những khu vực cận biên của hai nước.

Hiện vẫn khó có thể dự đoán sát kết quả của cuộc xung đột Nga - Ukraine, tuy nhiên có thể thấy, Nga dường như đang “đơn độc”. Mặc dù số đông áp đảo chưa chắc đã là bên chiến thắng như đã từng thấy trong lịch sử hào hùng bảo vệ nền độc lập của nước Nga, song tính chính danh trong mỗi thời kỳ một khác. Chưa thể dự đoán được điều gì, nhưng nếu cuộc xung đột càng kéo dài, nhiều dự đoán cho rằng, Nga có thể gặp khó khăn, trở ngại hơn trên nhiều mặt.

2. Cục diện thế giới từ sau khi Chiến tranh lạnh kết thúc đến nay có thể chia làm hai giai đoạn: 1- Giai đoạn “đơn cực”, với Mỹ là “siêu cường” duy nhất, đơn phương áp đặt chiến lược trên toàn cầu ngay sau sự kiện ngày 11/9/2001; 2- Giai đoạn “hỗn loạn”, với sự phục hồi của Nga và sự “trỗi dậy” của Trung Quốc, có thể lấy mốc từ năm 2014 khi Nga sáp nhập bán đảo Crime và Trung Quốc mở rộng sự hiện diện quân sự tại Biển Đông. Bên cạnh đó là sự suy giảm vai trò của các thể chế và luật pháp quốc tế trước những hành vi vụ lợi của các nước lớn. Chính vì vậy, giới nghiên cứu bắt đầu bàn về một trật tự thế giới mới với các cụm từ, như “vô cực” (hỗn loạn, vô tổ chức), “đa cực, đa trung tâm” (sự nổi lên của Nga và Trung Quốc, có xu hướng ngày càng liên kết chặt chẽ với nhau, thách thức vai trò lãnh đạo toàn cầu của Mỹ), “luỡng cực” (Mỹ và Trung Quốc được đặt ở vị thế ngang bằng). Cũng có lập luận cho rằng không còn khái niệm “cực” trong một thế giới mà lợi ích các nước đã tùy thuộc nhau sâu sắc...

Cũng có quan điểm cho rằng, thế giới đang diễn ra tiến trình “thế giới phân ba” với sự dẫn dắt của Mỹ, Trung Quốc và Nga. Trong cục diện này, Trung Quốc và Mỹ “chia đôi” châu Á - Thái Bình Dương, gắn với lập trường “châu Á là của người châu Á” của Trung Quốc; còn Nga giành ảnh hưởng chi phối tại châu Âu. Cả Mỹ, Trung Quốc và Nga đều muốn trở thành siêu cường lớn nhất, chi phối toàn cầu. Tuy nhiên trong tiến trình này, về tổng thể, Mỹ vẫn được xem là nhân tố có ảnh hưởng lớn nhất, nhưng vị thế trên trường quốc tế tiếp tục đã suy giảm và vị thế số một thế giới về kinh tế của Mỹ có khả năng bị soán ngôi vào năm 2030. Trung Quốc là cường quốc có tiềm năng, thực lực mạnh nhất để cạnh tranh với Mỹ, trở thành “một cực” quan trọng nhất trong thập niên tới nhờ sức mạnh tổng hợp quốc gia tăng nhanh và ngày càng khẳng định vị thế quan trọng trong tham gia giải quyết nhiều vấn đề quốc tế. Nga tiếp tục có những bước chuyển quan trọng, từng bước khẳng định lại vai trò nước lớn trong các vấn đề quốc tế, tuy nhiên dường như ngày càng khó khăn trong củng cố nền tảng sức mạnh quốc gia, đặc biệt kể từ sau khi Nga tiến hành “chiến dịch quân sự đặc biệt” ở Ukraine, cùng với việc kinh tế và quan hệ đối ngoại gặp nhiều khó khăn do các lệnh trừng phạt của Mỹ và phương Tây.

3. Tương lai của cục diện thế giới, trật tự quan hệ quốc tế trên toàn cầu có thể được định hình trong vài thập niên tới. Tiến trình này có nhiều đặc điểm, thể hiện

qua một số nét chính sau:

Thứ nhất, diễn ra trên phạm vi toàn cầu, ở mọi khu vực, song “trận địa” chính nằm ở khu vực châu Âu - Đại Tây Dương và châu Á - Thái Bình Dương, với trọng điểm là các khu vực cận biên của Nga và Trung Quốc. Đối với Nga, kết quả của cuộc xung đột Nga - Ukraine có lẽ là nhân tố quyết định đến chiến lược của Nga. Trong khi đó, đối với Trung Quốc, kết quả của tiến trình giải quyết vấn đề eo biển Đài Loan (Trung Quốc) và vấn đề Biển Đông là những nhân tố chính yếu góp phần quyết định triển khai sức mạnh của Trung Quốc.

Thứ hai, ba chủ thể chính trong tiến trình định hình cục diện thế giới, trật tự quan hệ quốc tế trên toàn cầu thời gian tới, bao gồm: 1- Quốc gia; 2- Liên quốc gia; 3- Phi quốc gia. Trong đó, chủ thể quốc gia đóng vai trò quyết định, tập trung vào các nước lớn. Ở phạm vi toàn cầu, có thể thấy: 1- Ba chủ thể quốc gia lớn nhất là Mỹ, Trung Quốc và Nga; các chủ thể quốc gia tầm trung, bao gồm: Anh, Pháp, Đức (châu Âu) hay Nhật Bản, Ấn Độ, Australia (châu Á); 2- Chủ thể liên quốc gia, bao gồm: Liên hợp quốc và các tổ chức khu vực, như EU, NATO, Tổ chức Hợp tác Thượng Hải (SCO) hay Hiệp hội các quốc gia Đông Nam Á (ASEAN)...; 3- Chủ thể phi quốc gia là những tổ chức, tập hợp có tính văn hóa, dân tộc, kinh tế - xã hội, được thừa nhận hoặc không thừa nhận bởi quốc tế hoặc quốc gia, nhưng có ảnh hưởng đáng kể đến trật tự quan hệ quốc tế ở cả tầm toàn cầu, khu vực hay quốc gia.

Thứ ba, đây là một tiến trình lâu dài, toàn diện trên mọi lĩnh vực chính trị, kinh tế và an ninh, thể hiện trong chính sách, chiến lược của mọi chủ thể. Tuy nhiên, lựa chọn lĩnh vực nào làm phương tiện, biện pháp chính lại tùy thuộc vào chính sách và thế mạnh của từng chủ thể cũng như tình hình cụ thể của chủ thể được áp dụng. Mỹ có xu hướng nhấn mạnh những “mối đe dọa an ninh” để tập hợp lực lượng và tận dụng ưu thế sức mạnh quân sự trong điều tiết các mối quan hệ quốc tế, trong khi Trung Quốc nhấn mạnh phát triển kinh tế - xã hội để tập hợp lực lượng và sử dụng ưu thế kinh tế để điều chỉnh các mối quan hệ quốc tế.

Trong cuộc chiến “thế giới phân ba” này, Nga được cho là có nhiều điểm hạn chế hơn điểm mạnh: Bị bao vây, cấm vận toàn diện; hầu như không có đồng minh thực sự; tính chính danh của việc triển khai “chiến dịch quân sự đặc biệt” tại Ukraine chưa thực sự thuyết phục được cộng đồng quốc tế; sự bền vững của cơ sở sức mạnh tổng hợp quốc gia vẫn là một câu hỏi... Trung Quốc hiện nắm giữ một số điểm mạnh nền tảng, như sức mạnh của nền kinh tế, khoa học - công nghệ, tinh thần dân tộc mạnh mẽ, tuy nhiên, Trung Quốc cũng có điểm hạn chế là không có đồng minh thực chất, bền vững và tính chính danh trong việc áp đặt các chiến lược đối ngoại trong khu vực và trên thế giới. Mỹ tiếp tục là nhân tố hùng mạnh nhất, tuy nhiên, khoảng cách so với Trung Quốc ngày càng bị thu hẹp; sức hút về mô hình phát triển vốn tạo nên hệ “giá trị Mỹ” đứng trước sự hoài nghi ngày càng tăng; phạm vi lợi ích trải rộng dẫn đến sự phân tán sức mạnh, nhất là hiện nay Mỹ gần như đã xa rời tư duy chiến lược truyền thống “chiến đấu và chiến thắng cùng một lúc ở hai mặt trận lớn”. Thế nhưng, Mỹ lại có mạng lưới liên minh, đồng minh, đối tác đông đảo nhất, đặc biệt trên lĩnh vực quốc phòng - an ninh, là điều mà cả Nga và Trung Quốc đều thiếu vắng.

Trung Quốc đang là bên hưởng lợi nhiều nhất trong cuộc xung đột địa - chiến lược kéo dài này, bởi ngoài những mối lợi cụ thể như thương vụ mua số lượng lớn

dầu mỏ và vũ khí tối tân với giá rẻ từ Nga, Trung Quốc dường như đang gặp nhiều thuận lợi trên con đường “chinh phục” châu Á - Thái Bình Dương. Điều này có cơ sở nếu nhìn trong lịch sử, Trung Quốc thường mở rộng thành công ảnh hưởng tại khu vực châu Á - Thái Bình Dương mỗi khi Mỹ và Liên Xô (trước đây)/Nga vướng bận vào cuộc cạnh tranh địa - chiến lược. Tuy nhiên, trong khi đặt ưu tiên cao vào Nga và châu Âu, dường như Mỹ cũng đặt giới hạn cho sự can dự của mình, không để sao nhãng mục tiêu chính là Trung Quốc và châu Á - Thái Bình Dương. Hơn nữa, cũng khó có thể chắc chắn sức mạnh tổng hợp quốc gia của Mỹ sẽ suy yếu, khi cuộc khủng hoảng chính trị Nga - Ukraine hiện nay đã và đang mang lại cho Mỹ không ít lợi thế mà trong điều kiện bình thường Mỹ khó có thể đạt được, đó là châu Âu lệ thuộc nhiều hơn vào Mỹ và NATO đang mở rộng nhanh chóng, giúp vai trò lãnh đạo của Mỹ trên bình diện toàn cầu được tăng cường. Cuộc cạnh tranh chiến lược Mỹ - Trung Quốc - Nga cũng thúc đẩy hình thành những xu hướng tập hợp lực lượng mới tại khu vực châu Á - Thái Bình Dương. Bên cạnh việc NATO đang được mở rộng, một số nước châu Âu từ bỏ đường lối trung lập truyền thống có lịch sử hàng trăm năm để gia nhập NATO nhằm đối phó với “mối đe dọa từ Nga”; xu hướng tập hợp lực lượng mới tại châu Á - Thái Bình Dương cũng dần rõ hơn với sự củng cố, mở rộng và nâng cấp cấu trúc “trục và nan hoa” của Mỹ cùng sự hình thành của Nhóm “Bộ tứ”, nâng cấp các “nan hoa” Nhật Bản, Đài Loan (Trung Quốc), Australia, Hàn Quốc... và sự liên kết các “nan hoa” với nhau trong những vòng cung kiềm chế Trung Quốc. Mỹ vẫn chiếm thế thượng phong trong các tập hợp lực lượng mang tính quốc phòng - an ninh, còn Trung Quốc có thế mạnh trong các tập hợp về kinh tế - xã hội, trong khi Nga chưa thực sự có được thế mạnh nào. Tuy nhiên, không loại trừ khả năng một liên minh thực sự sẽ được hình thành giữa Nga và Trung Quốc nếu Mỹ tiếp tục duy trì cùng lúc hai mặt trận đối đầu như hiện nay. Và tiến trình này, nếu tiếp tục gia tăng cũng kéo theo sự củng cố vững chắc một liên minh do Mỹ dẫn đầu, hạt nhân là Nhóm “Bộ tứ” tại châu Á - Thái Bình Dương.

Tùy thuộc vào kịch bản nào sẽ kết thúc đối với cuộc xung đột Nga - Ukraine và tiền lệ nào đặt ra đối với Trung Quốc tại khu vực châu Á mà cục diện toàn cầu có thể được định hình trong tương lai. Tuy nhiên, có lẽ vấn đề Ukraine đang đi đến chặng cuối và cục diện thế giới lâu dài sẽ phụ thuộc chủ yếu vào cuộc cạnh tranh chiến lược giữa hai chủ thể Mỹ và Trung Quốc tại châu Á - Thái Bình Dương. Theo giới chuyên gia, kết quả của cạnh tranh chiến lược Mỹ - Trung Quốc sẽ là nhân tố quyết định trật tự quan hệ quốc tế mới hơn là cạnh tranh chiến lược Mỹ - Nga. Các cuộc tiếp xúc kín đáo giữa Mỹ và Nga nhiều khả năng sẽ dày đặc và sâu sắc hơn để hai bên có thể tìm kiếm một giải pháp chính trị trung dung, có thể chấp nhận được.

4. Với những diễn biến hiện nay, Mỹ và đồng minh đang phải tập trung cao độ cho cuộc xung đột Nga - Ukraine, vì vậy dù muốn hay không, châu Á - Thái Bình Dương cũng sẽ bị sao nhãng và đây chính là cơ hội để Trung Quốc củng cố, phát triển một môi trường đối ngoại tích cực; từ đó áp đặt ở mức độ nhất định chiến lược của Trung Quốc tại Đông Á - Thái Bình Dương. Giới quan sát cho rằng, khả năng Trung Quốc thành công không phải là nhỏ nếu cục diện khu vực châu Á - Thái Bình Dương tiếp tục diễn biến như hiện nay, trong đó “vai trò trung tâm” của ASEAN cũng gặp nhiều thách thức trước sự co kéo của các nước lớn.

Điểm hạn chế nhất tại khu vực châu Á - Thái Bình Dương hiện nay là sự thiếu

vắng những thể chế có tính ràng buộc giúp bảo đảm an ninh thông qua việc ngăn chặn, xử lý khủng hoảng khi xảy ra. Việc NATO thúc đẩy sự hiện diện tại Nhật Bản mới đây là dấu hiệu đáng chú ý, tác động hai chiều thuận - nghịch tới cục diện khu vực châu Á - Thái Bình Dương. Điều này khiến “vai trò trung tâm” của ASEAN đứng trước nhiều thách thức, đồng thời đặt ra những câu hỏi lớn về cách hành xử, lựa chọn chính sách của ASEAN nói chung, các nước thành viên ASEAN nói riêng.

Là trọng điểm tranh chấp chiến lược nước lớn, Đông Nam Á tập trung hai “siêu cường” Mỹ, Trung Quốc và nhiều “cường quốc” khu vực, như Nhật Bản, Ấn Độ, Australia, Hàn Quốc... Nga tham gia “cuộc chơi” với vai trò đồng minh trên thực tế của Trung Quốc. Sự cạnh tranh chiến lược tại Đông Nam Á có thể giúp phân định vai trò của Mỹ và Trung Quốc trong thời gian tới và sau đó, kéo theo hình thái cục diện thế giới mới. Tại Đông Nam Á, có hai điểm tranh chấp chiến lược lớn là Biển Đông và Tiểu vùng sông Mekong. Trong khi cả Mỹ và Trung Quốc đều coi cạnh tranh chiến lược tại Biển Đông là nhân tố quyết định, thì Trung Quốc tìm cách gia tăng sức ảnh hưởng tại Tiểu vùng sông Mekong, coi đây là điểm mấu chốt để mở rộng ảnh hưởng đến toàn bộ Đông Nam Á. Tính toán này được cho là không phải không hợp lý, nếu suy xét rộng hơn nguyên tắc “đất thông trị biển” trong luật biển quốc tế. Trung Quốc dường như đang thành công trong tính toán này trước sự “thờ ơ” của Mỹ, trong khi ASEAN dường như chưa đủ sự thống nhất và vai trò của các cường quốc khác tại khu vực ở Tiểu vùng sông Mekong vẫn còn nhỏ lẻ, tách biệt.

Đây chính là không gian chiến lược quan trọng nhất đối với toàn bộ ASEAN. Trong một vài thập niên gần đây, không gian này thực chất đang bị thu hẹp khá nhanh chóng. ASEAN đang đứng trước thách thức rất lớn kể từ khi ra đời đến nay, đòi hỏi cần có tư duy và hành động mang tính đột phá. Bên cạnh đó, trong bối cảnh cạnh tranh chiến lược nước lớn, nhất là Mỹ - Trung Quốc, còn chưa ngã ngũ, với việc cả hai bên tăng cường thúc đẩy, thu hút tập hợp lực lượng, ASEAN cũng có cơ hội lớn để có thể chủ động củng cố, phát huy vai trò “trung gian”, đóng vai trò “trung tâm” thực sự trong tiến trình định hình cục diện khu vực, toàn cầu, trước hết là tại châu Á - Thái Bình Dương. Đây cũng là điều mà ASEAN đã từng thành công trong những thời điểm khó khăn. ASEAN với “phương cách” riêng có, đang là một tổ chức khu vực được đánh giá thành công nhất, một “điểm sáng” trong tổng thể bức tranh khu vực và thế giới còn nhiều hỗn độn, phức tạp./.

Nơi nhận:

- Các đ/c:
- + Ủy viên BCH Đảng bộ tỉnh,
- + Trưởng các sở, ban, ngành, MTTQ và các tổ chức chính trị - xã hội tỉnh,
- + Bí thư các huyện ủy, thành ủy, đảng ủy trực thuộc tỉnh,
- + Báo cáo viên cấp tỉnh,
- + Trưởng ban tuyên giáo (tuyên huấn) các huyện ủy, thành ủy, đảng ủy trực thuộc, MTTQ và các tổ chức chính trị - xã hội tỉnh,
- + Lãnh đạo Ban,
- Phòng TT-BC-XB,
- Lưu VT.

**K/T TRƯỞNG BAN
PHÓ TRƯỞNG BAN**

Lê Chí Công